

Bayrou o l'extrem centre

Molta gent a França opina que François Bayrou és el tercer home, és a dir, aquell que està en condicions de ficar-se pel mig del gran duel anunciat entre la dreta i l'esquerra, entre Sarkozy i Royal. El 2002 el paper de tercer home va recaure en l'ultradretà Jean-Marie Le Pen, que es va classificar per a la segona volta de les presidencials. Ara és l'hora de Bayrou, diuen, de l'ultracentrista, de l'home de l'extrem centre, d'un polític que promet que governarà "amb els millors de cada bàndol". Bayrou voldria, doncs, tenir Royal de primera ministra i Sarkozy de ministre de l'Interior, o a l'inrevés. Un somni impossible, tothom ho sap, però un somni d'explosió controlada del sistema polític francès, un sistema extremadament desgastat, en què partits que obtenen el 15% del vots no tenen representació parlamentària, i altres que no són votats ni pel 5% poden tenir grup propi a l'Assemblea Nacional i en què aquesta és integrada per una majoria absoluta favorable a un candidat que, el 2002, va guanyar, tot i que, a la primera volta, només va obtenir un 19% dels vots.

L'ascens afluix. Fa un parell de setmanes François Bayrou rondava entre el 22% i el 25% en els sondeigs, però ara la seva progressió s'ha aturat. Durant un mes es va presentar com el candidat marginat per totes les cadenes de televisió, ràdios i diaris. Això el va fer molt popular, però, després, a força d'aparèixer a tots els mitjans, va perdre l'atractiu de la marginació. I quan va presentar el seu programa econòmic finalment tothom va comprendre que l'extrem centre, la conciliació dels oposats, es fa cap a la dreta. "En realitat no portem un únic deute sobre les nostres espatlles sinó tres deutes: el financer, el generacional i l'ecològic. Avui dia l'estat francès gasta cada any un 20% més del que recapta. Només el pes del deute, és a dir, els seus interessos, sumen 40.000 milions d'euros l'any, la pràctica totalitat del que l'estat recapta en concepte de IRPF", explica Bayrou a EL TEMPS.

El candidat de centredreta, François Bayrou, líder de la Unió per la Democràcia Francesa (UDF), ha estat la sorpresa de la campanya de les eleccions presidencials. Tot i que els sondeigs més recents indiquen que ha perdut empena, continua sent un ferm aspirant a passar a la segona volta.

Respecte al deute generacional, cal explicar abans que res que és una expressió que remet al pagament de les pensions de jubilació, un pagament que corre perill si no retorna el creixement o es troba una nova manera d'omplir la caixa. Bayrou promet, per d'aquí cinc anys, que les pensions més baixes equivaldran al 90% del salari mínim, avui de 1.254 euros mensuals. Pel que fa a la qüestió ecològica, el programa de Bayrou parteix d'un fet: "Avui la qüestió principal és la de la velocitat amb què consumim les energies fòssils i la del seu preu. Jo proposo de planificar a llarg terme una taxació progressiva de les energies fòssils", assenyala el candidat centrista.

Contenció del dèficit. Les principals mesures econòmiques de Bayrou pretenen respectar els grans equilibris i vol, fins i tot, que la Constitució consideri com a obligació de tots els governs fer pressupostos de funcionament que mai augmentin el dèficit públic. Les dues grans mesures són "la importació d'una mesura activa de protecció de la petita i la mitjana empresa, la Small

Les xifres econòmiques de França

Tots els candidats a les presidencials parlen del deute. A l'hora de fer promeses tots insisteixen a dir que cal finançar-les. El fet és que el dèficit de la balança comercial del 2006 va ser de 29.000 milions d'euros i que l'excusa que vol que tot sigui culpa d'un euro sobrevalorat no és bona quan els alemanys, amb la mateixa moneda, tenen un excedent fenomenal. El deute pròpiament dit representa avui dia el 63% del producte interior brut del país i els seus interessos engoleixen la recaptació en concepte de IRPF.

El dèficit comercial l'explica en part la debilitat del teixit de petites i mitjanes empreses (PE) –fins a 500 treballadors–, un teixit que fa la força d'Alemanya. A França només el 4% d'aquestes PME exporta la seva producció. La força francesa arrenca de les grans societats. El grup hotelier Accor és el número 2 d'Europa, Air Liquide (gas industrial) és número dos mundial com ho és el fabricant de

components electrònics Alcatel-Lucent. Carrefour –grans superfícies– és líder continental i s'expandeix a la Xina i l'Índia, un banc com el Crèdit Agricole és el número 4 del món en fons propis, la gasista EDF és líder a Europa, l'especialista en cosmètica l'Oreal és la marca més potent del món i Thomson també en tecnologies de la imatge. Veolia purifica més aigua que ningú en aquest planeta i Vivendi edita més música que cap altre. El fabricant de pneumàtics Michelin és número u mundial i la petrolera Total és quarta. A tot això cal sumar-hi asseguradores, fabricants de trens, empreses d'obres públiques, operadors telefònics, productors de ciment o de fàrmacs que sempre estan entre els cinc primers del món quan no són líders. El problema, queda clar, no són els gegants, que deslocalitzen i fusionen, sinó les pimes.

Cada francès hereta en aquests moments 19.000 euros de deute públic.

Un 8,3% de la població activa està sense feina, un percentatge que molts creuen maquillat per raons electorals i que estimen al voltant del 9%. El país té un dèficit de serveis en el sector de l'habitatge: falta un milió d'apartaments, més de 90.000 persones malviuen al carrer i entre 800.000 i 1.200.000 pisos o cases no compleixen amb tots els requisits de salubritat i confort.

Entre els punts forts de l'economia del país hi ha la seva bona xarxa de carreteres i autopistes, la seva moderna xarxa d'Internet, la bona qualificació de la mà d'obra i la diversificació de la indústria. Com a rèmorres hi ha el preu de les cotitzacions socials per als empresaris –un 12% del PIB, per sobre de Suècia!–, la manca de flexibilitat del mercat del treball, que un 20% dels treballadors siguin funcionaris i la debilitat actual de la inversió industrial. El país –les seves empreses– inverteixen 22.000 milions d'euros l'any en investigació i desenvolupament.

Business Act, que comporta reservar un 20% del volum del mercat de les obres públiques a les petites i mitjanes empreses i la totalitat dels mercats inferiors a 50.000 euros" i vol lluitar contra l'atur suprimint totes les càrregues socials "per als nous llocs de treball que es creïn, excepció feta del 10% corresponent a la finançament de les pensions de jubilació. Cal tenir en compte que dels 2,7 milions d'empreses que hi ha a França, 1,5 milions no tenen cap assalariat i un altre milió en té entre un i nou". A més el candidat centrista també vol modificar la taxació sobre les hores extres, entre la 36a i la 40a hora setmanal. El problema de les idees de Bayrou, que semblen molt entenimentades, és que beneficiaran els empresaris que ja han contractat unes o dues persones suplementàries, però no tenen prou poder per incitar a multiplicar la creació de llocs de feina. Pel que fa a les hores extra, la proposta és inútil en un context en què la comptabilitat de les hores treballades és anual i, gràcies a les 35 hores setmanals, es disposa d'un mercat laboral molt flexible i reactiu a les comandes.

De fet Bayrou ha començat a "existir" políticament els últims tres anys, quan ha pres el risc de votar contra el Govern de la UMP. El seu vot no posava en perill la majoria, però sí que indicava que no està disposat a acceptar-ho tot a canvi d'unes poques circumscripcions electorals. En el moment de creació de la UMP Bayrou va tenir la frase justa per explicar per què no es volia integrar en el que havia de ser el partit únic de la dreta: "Si tots pensem el mateix, llavors és que no pensem res". Males llengües diuen que Bayrou és ara el míssil enviat pel president Chirac contra l'odiat successor, Sarkozy. Potser sí, però en tot cas el president sortint s'ha limitat a aprofitar una iniciativa que ja existia. En qualsevol cas és un míssil de la mateixa naturalesa que el de la UMP. Les propostes de Bayrou han justificat que, un cop Sarkozy s'ha presentat com "la ruptura tranquil·la", es parli d'ell com "la força tova". No és un gran adjectiu per a un míssil.

Octavi Martí
París